023Vaktherapeuten

Netwerk van vaktherapeuten

Therapie voor kinderen en jongeren

Spreektijd Commissie Samenleving 4 maart 2021 – 023vaktherapeuten

In 2015 werd de vrijgevestigde vaktherapie door een aangenomen motie toegelaten tot de jeugdhulp in Haarlem en kan het worden ingezet via een JW-PGB. Het werken op JW-PGB leidt al 6 jaar tot problemen voor jeugdigen en hun ouders, verwijzende jeugdprofessionals van de DJGB en CJG, scholen en voor ons als vaktherapeuten: te lage tarieven en bijbetalingen door ouders, lang wachten op start van de behandeling en te beperkte uren om goed met ouders, scholen en andere hulpverleners integraal te kunnen samenwerken.

We wilden daarom graag meedenken in het traject '*Samen op weg naar de beste Jeugdhulp'* maar werden ondanks vele verzoeken hiertoe niet uitgenodigd. Er werd ons gemeld dat dit gericht was op de ingekochte zorg en dat vaktherapie daar niet hoort, ook niet in de toekomst. De vrijgevestigde vaktherapeuten en hun cliënten zijn duidelijk niet betrokken geweest bij dit project. Dat wordt ook duidelijk in de plannen zoals ze vandaag voorliggen.

De wethouder deed op de vorige vergadering (10-2-2021) de toezegging om opnieuw te kijken naar de positie vaktherapie, omdat deze niet duidelijk zou zijn. Uit de bijlagen, die we de wethouder gestuurd hebben, blijkt dat deze wel duidelijk is. Het is de gemeente zelf die deze positie van vaktherapie niet erkent en drempels opwerpt. Het is gemakkelijk toezeggen hier nog eens naar te kijken, als er al plannen liggen waarin de vrijgevestigden eigenlijk niet voorkomen. In het document 'regionale verwervingsstrategie' worden er in 8.3 slechts 4 (!) zinnen aan de vrijgevestigden besteed.

De inzet van vrijgevestigden, ook dus vaktherapeuten, past binnen de doelen van de Jeugdwet en ook in de uitgangspunten van gemeente Haarlem: normaliseren, laagdrempelig, in de wijk en betaalbaar. De inzet van vrijgevestigde vaktherapeuten draagt bij aan verminderen van de wachtlijsten bij de JGGZ en soepele samenwerking met school. Vaktherapeuten richten zich ook op de ouders en het gezin. Vaktherapie is door het non-verbale karakter bijzonder geschikt voor jeugdigen, die nog onvoldoende taal hebben om over problemen te praten óf niet over hun problemen willen praten. Het is daardoor óók geschikt voor jeugdigen met migratie-achtergrond, die nu nog onder vertegenwoordigd zijn binnen de jeugdhulp. Moet een gemeente niet juist een gevarieerd aanbod van verbale en non-verbale therapieën hebben, zodat er voor alle jeugdigen passende behandeling geboden kan worden? Vaktherapeuten kunnen in het 'speelveld jeugdhulp' inzetbaar zijn in meerdere lagen: van 'sociale basis' tot gespecialiseerde jeugdhulp.

De gemeente wil nu de kosten voor de jeugdhulp onder controle krijgen en legt deze opdracht bij de jeugdhulpaanbieders neer. Uit onderzoek van Berenschot (2019) blijkt echter dat 25-29% van de kosten gaat naar het organiseren en coördineren van de zorg. Wat gaat de gemeente doen om deze overhead kosten te verminderen zodat geld ook écht aan zorg kan worden besteed?

Het zijn juist de vrijgevestigden die - werkend op eigen contracten - weinig overhead kosten hebben en daarmee bijdragen aan betaalbare jeugdhulp. Bovendien leidt het verplicht moeten aanhaken bij een strategisch partner juist tot meer overhead, minder snelle start van hulp en minder keuzevrijheid voor laagdrempelige hulp voor jeugdigen en hun ouders.

Vandaar ons dringende verzoek aan de commissie om aan te dringen bij de wethouder op behoud van de zelfstandige inzet van alle vrijgevestigden in het 'speelveld jeugdhulp'.

Bijlagen: zie p.3

Bijlagen/Links:

De positie van vaktherapie binnen de Jeugdhulp is duidelijk en de zelfstandige inzet van vrijgevestigde vaktherapeuten is op basis van onderstaande verantwoord mogelijk:

- *'De vaktherapeut is één van de categorieën hulpverleners die een rol speelt in de brede jeugdhulp.'*
  Organisatie van zorg voor kinderen en jongeren met psychische klachten - Organisatie van zorg voor kind en jongere | GGZ Standaarden

- *'Voor de vraag wie welke jeugdhulp nodig heeft, dient de gemeente zich te baseren op het oordeel van een ter zake deskundige en de professionele standaarden/ richtlijnen te respecteren. Dat betekent dat vaktherapie indien passend, ingezet kan worden als jeugdhulp.''*
  en
  *'Een manier om de specifieke vakbekwaamheid van een vaktherapeut te onderbouwen is registratie in het Register Vaktherapie. Vaktherapeuten kunnen **zelfstandig** worden ingezet bij **complexe** problematiek.'*
  veelgestelde_vragen_vaktherapie_en_jeugdhulp.pdf (vng.nl)

- *'Een vaktherapeut die werkzaam is als (vrijgevestigde) vaktherapeut hoeft en kan zich niet registreren bij het Kwaliteitsregister Jeugd. Deze vaktherapeut kan wel worden ingezet op basis van de 'tenzij-bepaling' uit de Jeugdwet: als men aannemelijk kan maken dat de kwaliteit van hulp niet nadelig wordt beïnvloed of dat deze juist gediend is met de inzet van een andere professional. Een manier om dit aannemelijk te maken, en de specifieke vakbekwaamheid van een vaktherapeut te onderbouwen, is registratie in het Register Vaktherapie. '*
  Moet een vaktherapeut SKJ-geregistreerd zijn? - SKJ (skjeugd.nl)

- 'Tenzij bepaling', art 5.1.1. lid 2
  'In afwijking van het eerste lid kan de jeugdhulpaanbieder, de gecertificeerde instelling of het college anderen dan geregistreerde professionals met de uitvoering van taken belasten indien hij of zij aannemelijk kan maken dat de kwaliteit van de uit te voeren taak daardoor niet nadelig wordt beïnvloed. In afwijking van het eerste lid belast de jeugdhulpaanbieder, de gecertificeerde instelling of het college anderen met die taken, indien dit noodzakelijk is voor de kwaliteit van uit te voeren taak.'
  wetten.nl - Regeling - Besluit Jeugdwet - BWBR0035779 (overheid.nl)

- '*Vaktherapeuten bieden vroegonderkenning, preventie, training, ondersteuning, observatie, behandeling en bijdrage aan diagnostiek.'*
  https://fvb.vaktherapie.nl/voor-gemeenten

- '*Zo'n 25-29% van de totale middelen van de Wmo en de Jeugdwet wordt besteed aan het organiseren en coördineren van de zorg. Slechts 4-7% van deze zogeheten coördinatiekosten gaat naar de toegang tot zorg.'*
  Besteding gemeentelijke zorgkosten | Berenschot nieuws

VAKTHERAPIE IN DE JEUGDHULP

Laagdrempelige hulp voor jeugdigen

FVB
Federatie Vaktherapeutische Beroepen

VAKTHERAPIE WAT IS HET?

www.vaktherapie.nl

ervarings-gericht

Niet praten, maar doen en ervaren staan centraal.

In het bijzonder geschikt als je moeilijk woorden kunt geven aan je probleem of als je niet wilt praten hierover. Vaktherapie raakt direct aan gevoelens, zonder dat er woorden nodig zijn.

ontwikkelings-gericht

Vaktherapie helpt jeugdigen die dreigen vast te lopen in hun ontwikkeling.

Het ervaringsgerichte karakter van vaktherapie sluit aan bij de natuurlijke manier waarop jeugdigen zich ontwikkelen.

breed inzetbaar

Preventief

Enkelvoudige problematiek (met of zonder diagnose)

Complexe problematiek met diagnose

Complexe problematiek zonder diagnose

HOE ZET JE ALS GEMEENTE VAKTHERAPIE IN?

Gemeente of gecertificeerde instelling geeft indicatie af. Huisarts of medisch specialist verwijst naar vaktherapie.

Vaktherapie is beschikbaar als **zorg in natura**. Gemeente heeft contract met vaktherapeut. Dit kan ook via een 'light contract' bij indicatie of verwijzing.

Gemeente vergoedt vaktherapie **via PGB**. Ouders hebben vrijheid om in plaats van de zorg die de gemeente heeft ingekocht te kiezen om zelf zorg in te kopen via een PGB.

Zorgverzekeringswet:
losstaande vaktherapie wordt NIET vergoed vanuit het basispakket.

JEUGDWET EN KWALITEITSKADER JEUGD

Inzet van vaktherapeuten via de 'tenzij-bepaling'. Deze noemt vaktherapeuten expliciet.

Elke gemeente kan een niet-geregistreerde professional inzetten die de kwaliteit van de hulp niet nadelig beinvloed of juist noodzakelijk is voor de kwaliteit van de hulp.

Gemeente kan dus ook bij complexe problematiek vaktherapeuten zelfstandig inzetten (zonder hoofdbehandelaar).

Register Vaktherapie borgt de kwaliteit

Er is een **klachtenregeling**

Vaktherapeuten houden zich aan hun **beroepscode**

Een vaktherapeut hoeft en kan zich niet registreren bij het SKJ.